

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňo
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 3

Určeno členům a kandidátům předsednictva,
členům sekretariátu a vedoucím oddělení ÚV KSČ

A. Šerif

Č. j.: 123/79
Počet listů: 17
Počet výtisků: 43
Den vydání: 16. srpna 1979

O B S A H

1. Informace o zabezpečení opatření na úseku maloobchodních cen a reagenci a ohlasech na ně stranickým aktivem, komunisty i veřejností
 2. Informace o výsledcích výměny členských legitimací KSČ podle statistických údajů k 31. 7. 1979
-

1. Informace o zabezpečení opatření na úseku maloobchodních cen a reagenci a ohlasech na ně stranickým aktivem, komunisty i veřejností

/Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany a instruktorů ÚV KSČ/

V souladu s politickoorganizačním zabezpečením schváleným předsednictvem ÚV KSČ byly v týdnu od 16. do 20. července tr. s opatřeními na úseku maloobchodních cen postupně seznamovány stranické orgány a jejich aktiv až po předsedy, někde i členy výborů ZO KSČ. Provedení informace bylo krajskými i okresními výbory strany pečlivě připraveno. Již v průběhu zajištění této akce si vedoucí orgány strany v krajích a okresech i rozhodující část aktivu uvědomila, že tato opatření se dotýkají veškerého obyvatelstva a že bude zapotřebí jejich vysvětlování věnovat velkou pozornost. V průběhu těchto aktivů však již nebyly uspokojivě zodpovězeny všechny dotazy týkající se zejména úpravy cen dětského zboží.

V současné době krajské /městské/ výbory strany charakterizují názorovou hladinu takto:

Zvýšení cen benzínu, paliv a elektrické energie bylo všeobecně přijato jako objektivní nutnost a vzhledem k naší palivoenergetické situaci i vývoji světových cen jako nevyhnutelnost. Někteří funkcionáři i občané očekávali, zřejmě vzhledem k informacím o provedených úpravách cen v ostatních socialistických zemích, že úpravy v této oblasti, především u benzínu, budou ještě výraznější. Větší kritiku vyvolala pouze cena topné nafty, zejména proto, že před několika lety byl přechod na tekutá paliva doporučován. Připomínky se vyskytly také k ceně motorové nafty, která zůstala na stejné úrovni, přičemž je plně využívána tranzitní i nákladní dopravou okolních států.

Pozitivně se hodnotí úprava důchodů, zejména zvýšení jejich nejnižší hranice. Téměř ve všech krajích se vyskytly názory, že by důchody neměly být zvyšovány o 30,- Kčs paušálně, ale diferencovaně podle jejich výše. Někde se upozorňovalo také na to, že zvýšení důchodů o 30,- Kčs nepokryje nárůst cen hlavně u paliv a energie.

Nejméně ohlasů a diskuse bylo k opatřením na úseku spojů. Zvýšení poštovních tarifů je přijímáno vcelku bez připomínek. Objevovaly se však hlasy, že i v této celé oblasti, zvláště při zřizování telefonních stanic, jsou poplatky příliš vysoké a neodpovídají zatím nízké kvalitě spojových služeb.

Dosavadní průběh vývoje názorové hladiny ukázal, že nejcitlivější a nejdiskutovanější otázkou jsou úpravy cen dětského odívání. Po zveřejnění cen v obchodech kritika mezi komunisty a ve veřejnosti zesílila a stranický aktiv vzhledem k argumentační nepřipravenosti nebyl schopen na vzniklou situaci reagovat. Především se začala zpochybňovat téze obsažená ve Faktech a argumentech, že zvýšení dětských přídavků plně kryje nárůst cen u dětského zboží a částečně přispívá rodinám s dětmi i na zvýšené ceny elektřiny a paliv. Na aktivech, v základních organizacích i ve veřejnosti se živě hovořilo o tom, zda tato opatření byla dobře zvážena, neboť mohou být politicky zneužita nepřátelskou propagandou, zejména v souvislosti s Mezinárodním rokem dítěte. Byly vysloveny názory, že se mohou projevit i v nižší populaci. Často se objevovaly obavy, zda nebude dostatek pouze dražšího dětského zboží a nevymizí cenově přístupnější.

Názory a připomínky k jednotlivým cenovým úpravám byly stále více provázeny kritikou zejména subjektivních příčin naší současné ekonomické situace, posuzovaly se místní, ale i celospolečenské problémy národního hospodářství, nešvary a nedostatky v naší společnosti. Kritizována byla nízká úroveň plánování,

řídící a organizační práce, problémy v dodavatelsko-odběratelských vztazích, přebujelá administrativa, malá pracovní disciplína, plýtvání celospolečenskými prostředky, zneužívání funkcí apod. Byly porovnávány platy dělníků s příjmy pracovníků na kulturní frontě /profesionálních zpěváků, herců atd./, požadovalo se zdanit milionáře, zvýšit daně z autorských honorářů a zpřísnění kontroly dosažených příjmů. Bylo požadováno podstatně zvýšit úroveň a pravomoc kontrolních orgánů, hlavně výborů lidové kontroly, výrazněji bojovat proti korupci a úplátkářství. Atmosféra kritičnosti ve veřejnosti, ale i ve stranickém aktivu se podle informací z krajských /městských/ výborů celkově prohlubuje. Ve Středočeském i v dalších krajích se stále více projevují tendence kritiky centrálních orgánů. Sílí připomínky k tomu, že úpravy cen nevyřeší příčiny problémů naší ekonomiky a je nezbytné přijmout odpovídající opatření.

Ze všech krajů, zvláště ze stranického aktivu, zaznívají připomínky, že není dostatek argumentů a k těm, které jsou zveřejněny, není projevována důvěra. Je zpochybňován obsah vydaných Faktů a argumentů, a to především proto, že vychází pouze z objektivních příčin a v malé míře reaguje na problémy a nedostatky subjektivního charakteru. Zkušenosti například z některých závodů v Praze, ale i v dalších krajích ukazují, že jsou pro vysvětlování opatření mezi pracujícími nedostačující. Zároveň je komunisty i bezpartijními poukazováno na malou účinnost argumentace ve sdělovacích prostředcích, na reportáže a pořady /například o letošních žních/, které nepřispívají k uklidnění názorové hladiny lidí.

Nedostatečné vyzbrojení stranického aktivu a nedůvěra k argumentům je také příčinou určité bezradnosti a pasivity členů strany. Například z informací Severočeského kraje ale i poznatků z Prahy - města a z dalších krajů vyplývá, že se někteří členové strany cítí při vysvětlování této problematiky právě proto,

že jim chybí dostatek argumentace, do určité míry zaskočení. Malá ofenzivnost při vysvětlování přijatých cenových úprav vyplývá v této souvislosti také z toho, jak uvádí jihomoravský KV KSČ, že opatření byla komunisty sice disciplinovaně přijata, ale značná část jejich nutnost zvláště u dětského zboží nechápe a vidí v nich odklon od závěrů XV. sjezdu KSČ. Podle poznatků ze Severočeského kraje komunisté proti přijatým úpravám nevystupují, ale také je v mnoha případech neobhajují. Podle informací z Východočeského kraje se členové strany v této souvislosti často neangažují, ale souběžně s bezpartijními kritizují. Podobné projevy jsou zaznamenány i v dalších krajích.

V současné době politickou atmosféru nepříznivě ovlivňují šířící se fámy o připravovaných zdražení dalších skupin potravinářského a průmyslového zboží. Důsledkem toho je, že na území celé ČSSR je u některých druhů zboží nákupní horečka, u dalšího zvýšený nákup.

Všechny krajské /městské/ výbory strany upozorňují, že dochází k nadměrnému zkupování cukru, mouky, ale i rýže, kávy, jedlého oleje, octa, místně i dalších druhů jako soli a koření. Pokud jde o průmyslové zboží nejčastěji jsou uváděny nábytek, ložní prádlo, koberce, zlato, kožešiny, pneumatiky ale i prací prostředky, zubní pasta apod. Například v Severomoravském kraji bylo za prvních 14 dnů v měsíci srpnu tr. nakoupeno o 182 tun více cukru než za celý měsíc v roce 1978, u mouky a rýže je to okolo 70 %. Plánovaný prodej od počátku měsíce srpna je u nábytku plněn na 141 %, textil 139 %, oděvy 131 %, obuv 127 % atd. Z některých krajů jako například Jihomoravského, Severomoravského, Jihočeského, Západočeského, Bratislavy - města a dalších se upozorňuje, že dochází ke zvýšeným výběrům vkladů.

V řadě krajů /Jihočeský, Jihomoravský, Severomoravský, Západočeský/ byly rozšířeny fámy o zavedení pracovní soboty; ve Středočeském kraji o posunutí věkové hranice při odchodu do důchodu, v Praze - městě a Jihočeském kraji o zavedení daně na rekreační objekty soukromníků apod.

Krajské a okresní výbory strany současnou situaci a názorovou hladinu lidí vyhodnocují a přijímají v této souvislosti potřebná opatření. Například v Severočeském kraji hodnotili v minulém týdnu stav a politickou situaci v předsednictvech okresních výborů KSČ, kde byla zdůrazněna nutnost nadále sledovat, analyzovat situaci a vést vysvětlovací kampaň. V Severomoravském kraji je aparát krajského i okresních výborů strany vyslán do podniků a závodů, kde byly ve větším rozsahu zaznamenány různé fámy, s cílem ověřit daný stav a rozvinout ofenzivní masovou politickou práci, mezi lidmi, přičemž je vyžadován principiální a zásadový postoj vedoucích hospodářských pracovníků. V některých okresech Jihomoravského kraje jsou pro funkcionářských aktiv vydávány argumentační materiály, například v okrese Uherské Hradiště o životní úrovni obyvatel okresu, o péči státu o děti a rodiny s dětmi, v okrese Znojmo byl svolán aktiv ředitelů a hospodářských pracovníků a v okresním tisku byl vydán článek reagující na nákupní horečku. Závěry ke zvýšení masové politické práci na závodech, ve společenských organizacích, v krajském a okresním tisku apod. přijímají stranické orgány v dalších krajích. Například aktivity mladých členů strany a funkcionářů SSM k současné hospodářské situaci a rozhodujícím úkolům příštího období připravují OV KSČ v Písku, Strakonících, Českém Krumlově /Jihočeský kraj/.

Všemi krajskými výbory strany jsou přijímána opatření k využití zásadního článku k některým ekonomickým problémům zveřejněném v Rudém právu a v Pravdě dne 15.8.1979, který se podle prvních poznatků krajských /městských/ výborů strany setkává s pozitivním ohlasem.

Stranické orgány se ve spolupráci s krajskými a okresními národními výbory zabývají současně zvýšeným nákupem potravin a některých dalších druhů zboží. Jsou přijímána opatření k potřebné regulaci prodeje a k zásobování vnitřního trhu. Hlavní pozornost je stranickými orgány věnována plnění plánovaných úkolů.

X

Na ústředním výboru strany se situace vzniklá v souvislosti s úpravami cen hodnotí, zabývají se jí tajemníci, jednotlivá oddělení a hospodářské orgány. Jsou organizovány porady se stranickými funkcionáři a odpovědnými pracovníky v oblasti výroby i vnitřního trhu. Na základě připomínek stranického aktivu i veřejnosti jsou k prohloubení propagandistické a masové politické práce připravovány argumentační materiály.

Celkovou politickou situací a v této souvislosti i reagencí stranického aktivu a veřejnosti na přijatá cenová opatření se zabývala také porada instruktorů ÚV KSČ. Ti byli orientováni na mobilizaci strany na všech stupních k aktivnímu, ofenzivnímu rozvíjení stranického působení při realizaci politiky strany v celé její šíři s akcentem na současné hlavní úkoly v ekonomice - průmyslu i zemědělství, ve výměně legitimací a v ostatních otázkách. Politická situace byla podrobně analyzována, hlouběji byly rozebrány nejzávažnější názory a připomínky, týkající se zejména úpravy cen dětského zboží a ukázány cesty, jak k osvětlování opatření přistupovat. Bylo zdůrazněno, že jsou ve svém komplexu správná a nutná. Je však třeba je v masové politické práci aktivněji zabezpečovat. Je nezbytné, aby stranické orgány situaci hodnotily a přijímaly odpovídající opatření, jejich aktiv vést k ofenzivnějšímu přístupu, aby trpělivě, otevřeně a v širších souvislostech vysvětloval vzniklé nejasnosti.

V současné době byla provedena interní opatření na ÚV KSČ, krajských /městských/ a okresních výborech strany ke dnům 17. - 22. srpna 1979. Jsou zabezpečeny politické služby, spojení s krajskými a okresními výbory, je zajištěn pravidelný tok informací. Zvýšená pozornost bude věnována důležitým politickým a ekonomickým centrům, velkým rekreačním střediskům a všem akcím, které se v tyto dny pořádají. Provedená opatření jsou na úrovni minulých let a vycházejí ze současné konkrétní politické situace. V krajských výborech se na jejich zabezpečení lpodílejí instruktoři ÚV KSČ.

2. Informace o výsledcích výměny členských legitimací KSČ
podle statistických údajů k 31. 7. 1979

Do konce měsíce července 1979 bylo provedeno 357 721 pohovorů, což představuje 26,6 % z celkového počtu členů strany. Členské schůze schválily zařazení do "Seznamů" k výměně legitimací 338 932 členů. Dosud nebylo projednáno na členských schůzích 18 589 komunistů, což činí 5,2 % z celkového počtu komunistů, kteří se zúčastnili pohovoru.

V průběhu měsíce července byly v souladu s usnesením ÚV KSČ k výměně členských legitimací zahájeny pohovory se členy strany ve 4 314 základních organizacích, t.j. 9,5 % z celkového počtu 45 401 základních organizací KSČ, t.zn., že u pohovoru v měsíci červenci bylo 67 986 komunistů a na členských schůzích byly schváleny výsledky pohovoru 49 397 komunistům.

V 70 základních organizacích byly již pohovory ukončeny, z toho v 56 závodních ZO KSČ, ve 3 ZO KSČ JZD, v 9 vesnických a ve 3 uličních ZO KSČ. Nejvyšší počet ukončených pohovorů vykazuje jihomoravský KV KSČ a to 17 ZO KSČ, MěV KSČ Praha 15 ZO KSČ, v Jihočeském kraji byly ukončeny pohovory v 10 základních organizacích. V Západočeském kraji ukončily pohovory 2 základní organizace a to ZO KSČ Plynostav Pardubice, závod Holýšov z důvodu odchodu komunistů na přechodné pracoviště do Maďarské lidové republiky, jejich návrat je plánován na konec listopadu a ZO KSČ EXICO Cheb, která bude v tomto měsíci zrušena a členové strany přejdou do několika závodů.

Do "Seznamů členů k výměně členských legitimací" bylo zapsáno a schváleno na členských schůzích 338 932 komunistů, t.j. 94,8 % z počtu komunistů, se kterými byl proveden pohovor. Ukončeno členství bylo 258 komunistům, což činí 0,07 %,

avšak na členských schůzích bylo schváleno ukončení členství 200 komunistů. V měsíci červenci bylo u pohovorů ukončeno členství 208 komunistů.

Při pohovorech bylo uloženo 654 463 stranických úkolů 332 710 komunistům, což je téměř 2 úkoly na člena. Bez úkolů zůstalo 24 811 komunistů, což činí 6,9 %. V průběhu měsíce července se zvýšil počet komunistů, kterým nebyl uložen stranický úkol o 14 542. Stranické úkoly nejsou ukládány zejména v uličních a vesnických organizacích, kde se přihlíží ke stáří a nemocnosti členů. Např. v MěV KSČ Praha nebyl uložen stranický úkol 6 645 komunistům, což je více oproti měsíci červnu o 4 807, v Jihomoravském kraji nebylo pověřeno stranickým úkolem 3 227 komunistů, t.j. zvýšení oproti měsíci červnu o 1 156 komunistů.

Uložené stranické úkoly jsou zaměřeny především do oblasti vnitřního života strany, kde jejich podíl z celkového počtu uložených úkolů činí 47,8 %, t.j. 312 810 úkolů. Přesto zde došlo oproti měsíci červnu k poklesu o 0,9 %. V porovnání s předcházejícím měsícem se zvýšil počet uložených úkolů v ekonomické oblasti o 0,2 %, takže nyní činí 17,9 %, t.j. 116 934 uložených stranických úkolů. Do oblasti NV a NF bylo uloženo 13,8 % úkolů, což je zvýšení oproti minulému měsíci o 0,3 %, t.zn., že v této oblasti bylo uloženo 90 327 úkolů. V oblasti výchovy a ostatních došlo oproti měsíci červnu ke snížení uložených úkolů o 1,1 %, to představuje 134 392 uložených úkolů z celkového počtu uložených úkolů.

Při pohovorech bylo rozmístěno 6 668 komunistů, což je více oproti měsíci červnu o 487. Pověřeno funkcemi bylo 53 521 komunistů a uvolněno z funkcí bylo oproti minulému měsíci o 215 více komunistů, t.j. 1 293 komunistů.

S osobními závazky přišlo k pohovorům 86 788 členů, což představuje 25,6 % z celkového počtu provedených pohovorů, t.j. o 0,3 % méně oproti měsíci červnu.

V době pohovorů bylo provedeno 2 783 výmazů stranicových trestů a 351 nových trestů bylo uloženo. Z toho bylo uloženo 85 trestů dělníkům, členům JZD bylo uloženo 29 trestů a důchodcům 22 trestů.